

28. Το κράτος αντιμετωπίζει μεγάλα εσωτερικά προβλήματα

Ποια νομοθετικά μέτρα πήραν οι αυτοκράτορες που κυβέρνησαν το βυζαντινό κράτος κατά τα τελευταία χρόνια της μακεδονικής δυναστείας;

Τα τελευταία χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας το βυζαντινό κράτος κυβέρνησαν αυτοκράτορες, που με λαθεμένες ενέργειές τους έβλαψαν την αυτοκρατορία και την οδήγησαν σε **παρακμή**.

Οι αυτοκράτορες πήραν το μέρος των **πλούσιων αξιωματούχων** της πρωτεύουσας και των **"δυνατών"** των επαρχιών, οι οποίοι δυσανασχετούσαν για τα μέτρα των προηγούμενων αυτοκρατόρων. Με νέα νομοθετικά μέτρα:

- ✓ Κατάργησαν το νόμο του **"Αλληλέγγυου"** και άλλες διατάξεις, που προστάτευαν τους μικρούς καλλιεργητές από τους δυνατούς και τους εισπράκτορες των φόρων.
- ✓ Σταμάτησαν να δίνουν **κλήρο γης** (στρατιωτόπι) στους **Ακρίτες** των συνόρων και επέτρεψαν και σ' αυτούς που είχαν από πριν να το πουλούν σε δυνατούς και σε υπερέχοντες.
- ✓ Έβαλαν **ξένους μισθοφόρους** στη θέση και των βυζαντινών στρατιωτών, θεωρώντας ότι αυτοί στοίχιζαν λιγότερα χρήματα στο κράτος.

Ποια εσωτερικά προβλήματα προκάλεσαν στο κράτος αυτά τα νομοθετικά μέτρα;

Τα μέτρα αυτά προκάλεσαν αναταραχή στην αυτοκρατορία και δημιούργησαν πολλά **εσωτερικά προβλήματα** στο κράτος:

- Οι **αγροτικοί πληθυσμοί** των επαρχιών έμεναν ξανά απροστάτευτοι στα χέρια των δυνατών και των φορολόγων.
- Έτσι, οι αγρότες **αποξενώνονταν** από την πρωτεύουσα και ένιωθαν τους κατοίκους της εχθρούς και αντιπάλους.
- Οι κάτοικοι των **ακριτικών περιοχών** βρίσκονταν σε δύσκολη θέση, γιατί δεν μπορούσαν να καταταγούν στον στρατό ως ακρίτες. Τα κτήματά τους, που ως τότε ήταν αφορολόγητα, μπήκαν σε **φορολογία** και κινδύνευαν να τα χάσουν ή να γίνουν δουλοπάροικοι των δυνατών για τα χρέη τους. Γι' αυτό πολλοί τα πουλούσαν, **εξαγόραζαν τη στρατιωτική τους θητεία** και αναζητούσαν καλύτερη τύχη στις πόλεις.

Ποια άλλα εσωτερικά προβλήματα αντιμετώπιζε το βυζαντινό κράτος αυτή την περίοδο;

Την περίοδο αυτή σε κακή κατάσταση ήταν και τα οικονομικά του κράτους:

- ✚ Τα κρατικά **έσοδα** είχαν περιοριστεί και τα **έξοδα** είχαν πολλαπλασιαστεί.
- ✚ Οι δαπάνες για τη συντήρηση του **εμπορικού και πολεμικού στόλου** θεωρήθηκαν μεγάλες.
- ✚ Τα **καράβια παραμελήθηκαν** και το **πολεμικό ναυτικό** σιγά σιγά **εγκαταλείφθηκε**.
- ✚ Η ασφάλεια του Βυζαντίου αλλά και η διακίνηση των προϊόντων ανατέθηκε με συνθήκη στους **Βενετούς**, στους οποίους δόθηκαν πολλά **εμπορικά προνόμια**.

Οι ενέργειες αυτές αντί να βελτιώσουν τα έσοδα του κράτους τα μείωσαν περισσότερο. Οι ταπεινωτικές συνθήκες παραχώρησης προνομίων σε ξένους οδήγησαν το Βυζάντιο σε **εξάρτηση** από τις **ναυτικές πόλεις της Ιταλίας** και σε αδυναμία να αντιμετωπίσει τους νέους εχθρούς που απειλούσαν και παραβίαζαν τα σύνορά του.

